

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

Sententiae Evangelicae insigniores, ex melliflua & Salutifera Doctrina D. N.
Iesu Christi. Et Paracl. ad easdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

ex ut millibus, qui per tuam misericordiam saluantur, frateris ea fiducia, quā semper in te collocavi. Amen.

SENTENTIÆ EVANGELICÆ INSIGNIORES, ex melliflua & salutifera Doctrina Domini nostri Iesu Christi.

SENTENTIA I. Ioannis 3.

Sic Deus dilexit mundum, vt filium suum vnigenitum daret: vt omnis qui credit in eum, non peccet, sed habeat vitam æternam. Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum.

PARACLESIS.

Hanc amplissimam Consolationem, ô homo, animo tuo penitus insige, & cogitatione huius dulcissimæ Sententiæ fidem in te accende: hac te sustenta in periculis, cum te angit peccatū, terror mortis, & iudicij Dei. Et in primis quidem magnitudinem amoris contemplare. Deus immensus & infinitus, nullius egens, nullius debitor, dilexit mundum. Quem mundum? Homines in mundo egentissimos: oppressos peccato, morte, & infirmitis miseris. Quomodo dilexit? Sic, vt non solum non visceretur admissa scelera, sed pro mundi salute gratia sua bonitate daret, non Angelum, non Prophetam aliquem, sed filium, eumq; quem habuit vnicum. Angelum si quidem dedisset, non erat res parua: nunc autem dato filio, excellentiorem ostendit charitatem. Ad hoc si multos habuisset filios, vnumq; ex eis dedisset, & hoc maximum fuisset: nunc Vnigenitum dedit. Summa igitur hæc fuit dilectio: quæ tunc etiam magis appareret, si addatur quo pacto dederit: videlicet vt mortem, CAP. XXIII

O s

eamq;

eamq; amarissimam pariter & ignominiosissimam pro nobis pateretur, adhuc impiis & peccatoribus. Quod autem dicitur: Vt omnis qui CREDIT in eum: ostendat Christus, quanta facilitate fructum hunc maximum consequamur: dñ FIDES, res scilicet facilima, exigitur, vt Christo incorporemur, & meritorum eius reddamur consortes. Hac est enim summa Dei benignitas; vt tali medio dignetur nos sua gratia participes facere. Commendatur & huius diuini Amoris magnitudo: quod sine discrimine & exceptione, OMNIS QUI CREDIT in eum, huius fructus particeps esse possit: nempe quod a perditione liberatur, & consequitur vitam non temporalem, sed eternam. Nullus ergo excipitur, nullus excluditur: ex quocunque statu, ex quocunq; lapsu, si credat, perire non timeat. Non enim misit Deus filium suum, vt pro commissis sceleribus mundum condemnaret, quod iuste facere potuisset: sed vt perditioni obnoxius mundus per ipsum salutem consequeretur. Itaque cum adeo valide nos Deus amet: non est quod existimemus eum ullo pacto, aut ullis in periculis defuturum nobis. Vide Roman. VIII.

Ambros. de
Pœnitent. lib.
I. ca. 10.

SENTENTIA II. Matthei 9.

Pharisæi dicebant discipulis Iesu: Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magister vester? At Iesus audiens, ait: Non est opus valentibus medicus, sed malè habentibus. Non enim veni vocare iustos, sed peccatores ad pœnitentiã.

PARACLESIS.

CAPVT
XXI.

MEdico se comparat Christus, ostendens qua ratione mundum hunc tanquam nosocomion ingressus sit: nempe curandi non perdendi gratia, ad curandos

randos scilicet peccatores. Iam quid vspiciam est, quod miseris nobis Christum queat iucundiorē & desideratorem facere? Poterat venire pro merito humani generis, ut iudex: & ecce venit ut medicus. Nec expectat donec vocetur, sed ultro venit: & ipse ad se vocat curandos. Non enim dicit, Veni vocatus à peccatoribus: sed, Veni vocare peccatores. quo quid aliud exprimit, quam animum ad inuadendum propensissimum? Qui ergo etiam ultro ad se vocat peccatores, quomodo reiciet venientes? Minime tamen negligendum est, quod nō simpliciter dicit, Veni vocare peccatores: sed addit, ad poenitentiam. Non enim ideo peccatores vocat, ut peccatores maneat: sed ut desistant, conuertantur & viuāt. Gaudeat ergo, quisquis ille est, quem perpetua damnationis reum adiudicabat conscientia peccatorum. Excidit quippe pietas Iesu omnem criminum quantitatem seu numerositatem. Latetur, quicumque vitis expugnabatur antiquis: siquidem ante faciem unctionis Christi, nullus omnino stare poterit morbus anime, quamlibet inueteratus: qui contritos corde sanat unctione Misericordie sue.

Ezech. 18.
33.
Bernard. ser.
I. in vigilia
Natiuit. Do-
min.

SENTENTIA III. Matthæi 11.

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis:
& ego reficiam vos. Et inuenietis requiem ani-
mabus vestris.

PARACLESIS.

Venite ad me OMNES, inquit, non hic aut ille: sed
omnes, qui curis, qui doloribus, qui peccatis labo-
ratis, venite ad me. Non ut poenas luatis: verum ut do-
lores, peccatūq; vestra resoluamur. Venite: non quia
glorifi-

CAPVT

XXII.

Chrysoft.
Hom. 39. in
Matthæum.

120 CONSOL. EX S. DOCT. CHRISTI.
glorificari me à vobis opus est mihi: sed quia salutem
vestram maximè sitio: Ego in omni vos quiete consti-
tuam. Domine Iesu, qui verè mitis & humilis cordis,
neminem abicis vel contemnis: ego, qui hæcenus gra-
uissimè peccatorum ingo pressus & fatigatus sum, ad te
venio: non gressibus corporis, sed fide ex corde contritus
& humiliato: teque per vulnera tua obsecro, vt iuxta
pollicitationem tuam, qua neminem fallis, tua me dulci
misericordia reficias: & celebrabo nomen tuum, quod est
benedictum in secula.

SENTENTIA IIII. Matthæi XVIII.

Venit filius hominis saluare quod perierat. Quid
vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, &
errauerit vna ex eis: nonne relinquit nonaginta
nouem in montibus, & vadit quærere eam que
errauit? Et si contigerit vt inueniat eam: amen-
dico vobis, quia gaudet super eam magis, quam
super nonaginta nouem quæ non errauerunt. Sic
non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cae-
lis est, vt pereat vnus de pusillis istis.

CAPVT
XXIII.

PARACLESIS.

Habes in his Christi verbis insigne hoc diuina Be-
nitatis indicium: quòd post tantam contuma-
ciam & inobedientiam, post tanta scelera, cum iam de-
lendum penitus totum hominum genus videretur: tum
vero maximum omnium Beneficium prestitit, & uni-
genitum filium suum in hunc mundum missum, in mor-
tem tradidit, idq; pro nobis inimicis adhuc, cumq; auer-
santibus: per quem reconciliatis, regnum celorum &
vitam æternam spondit. Deinde ostèditur, cur Chri-
stus in mundum venerit: nempe vt peccatores saluos fa-
ceret,

Rom. 5. 8.
1. Tim. 1.

erit, quos etiam denuo in peccata lapsos, reuertentes
 tantum, cum gaudio suscipit: qui vult omnes homines sal-
 uos fieri, sicut in Ezechiele quoque dicitur: Nunquid
 voluntatis mea est mors impij, dicit Dominus Deus, &
 non ut conuertatur à viis suis, & viuat? Conuertimini
 & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris:
 & non erit vobis in ruinam iniquitas. Quia nolo mor-
 tem morientis, dicit Dominus Deus: reuertimini, & vi-
 uite. Propterea Christus addidit Parabolam illam,
 dulcissimam de centum ouibus, ex quibus vna periit.
 quam pastor magna cura quesuit: inuentamque cum
 gaudio suscepit. Omnis rationalis creatura, tam an-
 geli quam homines, centum ones sunt, quorum Pastor
 Christus est. Hic reliquit nonaginta nouem in calo: for-
 ma autem serui assumpta venit querere ouem illam vni-
 cam, que est humana natura, & gaudet super illa ma-
 gis, quam angelorum firmitate. In summa autem hoc
 insinuat, quod Deus curam agit conuersionis peccato-
 rum, & gaudet super illis magis, quam his qui stabili
 virtute praditi sunt. Ita natura affecti sumus, ut de re-
 bus amissis multo maiorem curam & sollicitudinem ha-
 beamus, quam de aliis rebus quas adhuc saluas posside-
 mus. Cum ergo Dominus Deus noster talem in nobis
 erga res amissas affectum creauerit, quomodo fieri pos-
 sit, ut non similem, imò maiorem multo erga res ipse
 amissas, hoc est, erga homines peccatores haberet? Certe
 tanto excellentior est hic in Deo affectus, quanto altius
 diuina Maiestas, humanam imbecillitatem superat.
 Quem quidem ostendit, primum cum Prophetas mit-
 teret, per quos perditam suam ouem quareret. Quid
 enim illi clamauerunt, nisi ut conuertentur peccato-
 res ad Dominum Deum, & agerent pœnitentiam? Dem-
 de venit ipse in mundum, ut perditam ouem suam ab
 errore

1. Tim. 2.

Ezech. 18.

Theophyl.
in cap. 18.
Mauh.

Luc. 19.

errore & internecone vindicaret & seruaret. sicut loquitur, Venit filius hominis saluare quod perierat. Et iterum in Luca, Venit filius hominis querere & saluum

Sap. 1.

facere, quod perierat. Itaque cum scriptum sit, Deus mortem non fecit, nec latatur in perditione viuorum: utique quia neminem vult perire, cupit peccatores penitentiam agere et per penitentiam denuo ad vitam redire. Quod ex insigni illo dolore & labore, quem nobis seruandis impendit satis constat. Versentur ergo iuvenes hac ante oculos nostros, ut fidem concipiamus, & spem habeamus. Conuertamur ad Dominum in toto corde nostro, in ieiunio, & in fletu, & in planctu: quoniam benignus & misericors est, patiens & multa misericordus, & prestabilis super malitia.

Ioel. 2.

SENTENTIA V. Ioannis 4. & 7.

Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum.

Si quis sitit, veniat ad me & bibat.

PARACLESIS.

CAPVT
XXIII.

Quemadmodum aqua illa putealis non ita depellit sitim, ut amplius non redeat, sed quantumcumque etiam biberis, iterum tamen sities: sic in omnibus rebus terrenis nihil est tam excellens, tam prestabile, tamque eximium, quod hominis animo diu satisfacere suapte natura queat. Quicquid enim in hoc mundo, quamuis pretiosum, quamuis iucundum & delectabile in medium produxeris, veluti aqua est, ex qua qui biberit, iterum sitiet. Exemplum videre est in Salomone Rege opulentissimo. Is, ut scribit in Ecclesiaste, edificauit sibi domos, & plantauit vineas: fecit hortos & pomaria, & conseruit ea cuncti generis arboribus: extruxit piscinas

Ecc. 2.

personas aquarum: possedit seruos & ancillas: armenta quoque, & magnos omnium greges: coaceruauit argentum & aurum: instituit cantores & cantatrices, & delicias filiorum hominum: fecit scyphos & vrceos ad vna fundēda. Quid amplius optare quis posset ad voluptatem carnalem? Quis non beatum dicat populum, cui hac sunt? Sed audi quid Salomon post hac dicat.

Psal. 143.

Cum me conuertissem ad vniuersa opera que fecerant manus mee, & ad labores in quibus frustra sudaue-ram, vidi in omnibus vanitatem & afflictionem animi, & nihil permanere sub sole. Reuera sic est. Nam omnis mundi felicitas, vitāq; voluptas, vt puluis à turbine, sic ab aliis ad alios subinde ventilatur atque iactantur:

Gregor. Na-

zianz. Orat.

23. ad Iulia.

Psal. 1.

Sap. 5.

Iob 20.

Ecc. 14.

Idem Epist.

18. ad So-

phronium

Praef. Et de

Vite itine-

tibus.

& sicut fumus dilabuntur & euanescent: & in somni- more homines deludunt, vmbraeq; instar manibus tene- ri nequeunt. Ita vt ventis citius fidere possimus, aut literis in aqua scriptis, quā hominum felicitati. Nec vero sine magna sapientia hoc à te Christe Iesu consti- tutum est, vt res omnes huius vite incerte sint atque in- stabiles: nempe vt rerum firmarum stabiliumque amo- ri ac desiderio inardescamus, vmbra & somnia leuiter curantes. Adhuc, vt aqua huius maris amara est, & quo magis ex illa biberis, eo maiore siti cruciaberis: ita opes & quæuis mundi felicitas & voluptas se ha- bent, cum his homines abundant, tum maxime deside- rant: & tum ardentius sitim cupiditatis augent, cum plus se in amaras illas seculi huius aquas immergunt.

Cytill. in

Ioan. lib. 5.

cap. 10.

At Christi Saluatoris Aqua noxiam mundi huius sitim extinguit, cupiditatum ardorem sedat, sordes omnes peccatorum eluit, anima nostra terram caelesti imbri irrorat atque fecundat: & ad solum Deum anhelu spi- ritum mentem humanam sitientem reddit. Aqua hac spi- ritualis & mystica, Spiritus sancti dona & gratia est: qua lar-

Pfal. 41.

qua largissime potatus fuit Prophetæ David, cum totum ad Deum suspirans dixit: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus. Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuũ, quando veniã et apparebo ante faciẽ Dei? Et rursum: Sitiuit in te anima mea. Petamus has aquas à filio Dei: ipse nobis libentissime propinabit. Sicut dicit: Ego sitiens dabo de fonte aquæ vitæ gratis. Nihil in hac vitæ-*

Pfal. 61.

stra peregrinationis meditemur, nisi quia hic non semper erimus: nihil sitiamus, quã Vitam æternam, nihil timeamus, ubi non conturbemur, ubi non moriamur, unde nunquam migremus.

Apoc. 21.
August. Tractatu 32. in
Ioan.

SENTENTIA VI. Ioannis 8.

Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ.

PARACLESIS.

CAPVT

XXV.

August.
Tract. 34. in
Ioannem.
Ioan. 1.
Pfal. 35.

Non arbitremur Dominum Iesum Christũ, hunc esse Solem quem videmus: sed ipse est per quem Sol iste, & omnia sunt facta. Et *LVX* est, de qua propheta olim cecinit: *Filij hominum sub tegmine alarum tuarum sperabunt: Inebriabuntur ab vbertate domus tue: & torrente voluptatis tue potabis eos. Quoniam apud te est fons vitæ; & in lumine tuo videbimus lumen. Filij hominum, inquit, sperabunt. Salus ista que in presenti est, hominibus pecoribusque communis est: Sed est alia, quam sperant homines, & accipiunt qui sperant, non accipiunt qui desperant. Quæ est illa? Inebriabuntur ab vbertate domus tue: & torrente voluptatis tue potabis eos. Vnde? Quoniam apud te est fons vitæ: & in lumine tuo videbimus lumen. Ipse fons vitæ ambulabat in terra: ipse dicebat, *Qui sitit, veniat ad me & bibat. Ipse & lumen est, Deus de Deo, Lumen**

Lumen de lumine: qui ait hominibus, Ego sum Lux mundi. Qui Lumen est, ipse & Fons est. Qui tibi lucet, et videss: ipse tibi manat, ut bibas. Sequere igitur illum Solem: istam Lucem ama: ut ad eam aliquando venias, in illa viuas & non moriaris. Spera in Domino: *Psal. 3.* quia Domini est salus. Non dedignabitur saluare, quos dignatus est tam clementer ad se vocare.

SENTENTIA VII. Ioannis 8.

Amen amen dico vobis: Siquis sermonem meum seruaerit, mortem non videbit in aeternum.

PARACLESIS.

Nullo in horto inuenitur herba eius efficacie, ut mortem depellere queat: & sicubi inueniretur, certe diuites essent pretii aucturi, ut tenuioribus nulla esset potestas illius consequenda. Et quid est hac vita, cum nihil non si prodesse possit, impendamus? Labor & Dolor: ut optari magis debeat mors hac naturalis, ut pote omnium miseriarum finis, quam arceri. Sed gratia Christo Saluatori nostro, qui de calo herbam contra vim verae mortis detulit: nimirum SALVTEM aeternam. *Esa. 49.* Et, inquit Deus Pater ad filium suum D. N. Iesum Christum, dedi te in lucem gentium, ut sis SALVS mea usque ad extremum terra. Hae Herbae quae sola morti moderatur, tantum in horto seu Paradiso Ecclesiae Catholicae plantatae, ex semine incorruptibili & immortaliter nascitur, quod est Verbum Dei vivi & permanentis in aeternum: quod qui vera fide amplectuntur, liberantur ab aeterna morte: & consequuntur Vitam & salutem aeternam. Itaque haec Christi Iesu viva & salutaris Medicina sola & hanc corporis temporalem mortem moderatur & mitigat: & aeternam quae una timenda est, expellit: & Vitam aeternam confert. Beati ergo qui *Luc. 10.*

P

audiunt

226 CONSOL. EX S. DOCT. CHRISTI.
audiunt Verbum Dei, & custodiunt illud: Virtus
enim Dei est, in salutem omni credenti. Roman. 1.

SENTENTIA VIII. Ioannis 10.

Ego sum ostium. Per me si quis introierit, saluabitur: & ingredietur & egredietur, & periculum inueniet.

PARACLESIS.

CAPVT
XXVII.
Cyril. in
Ioan.

Christus Iesus, quanquam ut summus bonus non
indigeat, tamen pollicitationibus & promissionibus
non desinit nos prouocare, ut sue Bonitatis, ad eum venientes,
efficiamur participes & consortes. Quisquis itaque introierit per Christum, saluabitur: quia ipse fons
est salutis in totum orbem diffusus, per quem in omni
deriuatur vera salutis gratia. Ipse venit in hunc mundum
peccatores saluos facere: & ut saluum faciat populum suum a peccatis eorum.

1. Tim. 1.
Math. 1.

SENTENTIA IX. Ioannis 10.

Ego sum Pastor bonus: & cognosco oues meas, & cognoscunt me mea. Sicut nouit me Pater, & ego agnosco Patrem: & animam meam pono pro ouibus meis.

PARACLESIS.

CAPVT
XXVIII.
August. de
seruitutibus
Doc. cap. 57.

Nulla ergo pressura nos terreat: nulla calamitas
frangat. Dominus in proximo est, & Pastor noster
circa nos est: quid metuemus? Clamemus ad Pastorem
nostrum, ut nos audiat: clamemus in compunctione
cordis, dicentes: Erravi sicut ovis qui perierit,
require seruum tuum Domine. Clamam ad te Domine,
dixi, tu es spes mea: portio mea in terra uiuentium. Libera
me de manu inimicorum meorum, & eorum qui
me persequuntur. Nunquid Pastor noster bonus, qui
animam

Psal. 118.
Psal. 141.

animam suam posuit pro ouibus suis: si ad eum clame-
 rasset, dimittet nos diutius errare, aut à feris dilaniari
 & consumi? Absit. Quinimò relictis in deserto nona-
 ginta nouem, perrexit vnā ouem querere perditam.
 Nec quia clamantem audiuit, idè perrexit: sed ante-
 quam clamaret, relictis nonaginta nouem in deserto,
 abiit querere vnā ouem qua perierat: quam inuen-
 tam & lassatam, humeris suis reportauit ad gregem.
 Quanta ergo misericordie eius gratie agenda sunt: qui
 tantum se ad nos humiliavit & inclinauit, portat &
 reficit, regit & custodit.

Luc. 15.

SENTENTIA X. Ioannis 10.

Oues meæ vocem meam audiunt: & ego cognosco
 eas, & sequuntur me, & ego vitam æternā do eis:
 & non peribunt in æternum, & non rapiet eas
 quisquam de manu mea.

PARACLESIS.

CAPVT
XXIX.

EGO, inquit, VITAM ÆTERNAM DO EIS. Sum
 tantam gratitudinem ei nos debere profiteri, qui
 ex morbo lethali, seu presenti mortis discrimine vitam
 nobis seruaui aut redemit: sed hæc vita quantula por-
 tio est, collata ad immortalitatem & vitam æternam,
 quam hic optimus Pastor dat ouibus suis? Hæc vita
 primū quidem in se breuissima est: deinde calamita-
 tibus est plena. Sicut Salomon dicit: Cuncta que fiunt
 sub sole: ecce vniuersa vanitas, & afflictio spiritus. Et,
 Cuncti dies hominis doloribus & ærumnis pleni sunt.
 De altera autem vita sic scriptum est: Non esurient
 neque sitient amplius, nec cadet super illos sol, neque ul-
 lus æstus, quoniam Agnus qui in medio throni est, re-
 get illos, & deducet eos ad vitæ fontes aquarum. Et ab-
 erget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum: &

Eccles. 1. & 2

Esa. 49.
Apoc. 7. 15.

Pfal. 90.

Pfal. 83.

3. Thef. 4.

mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quæ prima abierunt. Et in Psalmis propheta David: Non accedet ad te malum: & flagellum nõ appropinquabit tabernaculo tuo. Beati qui habitant in domo tua Domine: in secula seculorum laudabunt te. Protector nõster aspice Deus, & respice in faciem Christi tui: Quia melior est dies vna in atrio tui super millia. Consequenter addit Christus: ET NON PERIBUNT IN ÆTERNVM. Etsi pijs propter peccatorum originis deponunt hoc tabernaculum corporis, & in pulchro contabescunt: tamen illa dissolutio corporis non est exitium: quiescunt in sepulchro tanquam in dormitorio, expectantes aurorã letissimi diei, quo filius Dei per tubam Archangeli euocabit eos è monumentis: & restituet Vitam & Immortalitatem. Postremo non rapiet eas quisquam de manu mea. Affirmat se victurum diabolum: & seruaturum omnes pios, tantisper, dum curriculum huius vite ad metum peruenierit. Ubi verò decurso spatio nobis excedendum erit, vult ipse nobis adesse: & animam egredientem corpore in manus suas susceptam transferre per vallem umbra mortis in vitam perpetuam. Quid ergo metuat vel mortem vel diabolum qui animo suo firmatus habet persuasum, quòd à filio Dei gestatur brachijs: & manu eius potentissima teneatur & defendatur?

SENTI

SENTENTIA XI. Lucae II.

Petite & dabitur vobis: quærite, & inuenietis: pul-
 late, & aperietur vobis. Omnis enim qui petit,
 accipit: & qui quærit, inuenit: & pulsanti aperietur.
 Quis autem ex vobis patrem petit panem,
 nunquid lapidein dabit illi? Aut piscem: nun-
 quid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petie-
 rit ouum: nunquid porriget illi scorpionem? Si
 ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare fi-
 liis vestris: quanto magis pater vester cœlestis de
 cælo dabit spiritum bonum potentibus se?

PARACLESIS.

Comparat Dominus carnalem patrem, et Dei Pa-
 tris eternam largamque pietatem: quod si iste in-
 teris nequam pater offensus grauius à filio peccatore
 & malo, si tamen eundem postmodum viderit reforma-
 tum, & depositis prioris vitæ delictis ad sobrios & bonos
 mores, & ad innocentie disciplinam pœnitentia dolore
 correctum, gaudet & gratulatur: & susceptum, quem
 ante proiecerat, cum voto paterna exultationis comple-
 ctitur: quanto magis vnus ille verus Pater, bonus, mi-
 sericors, & pius, imò ipsa bonitas & misericordia &
 pietas, latatur in pœnitentia filiorum suorum: nec iram
 pœnitentibus, aut plangentibus & lamentantibus pœ-
 nitentiam comminatur, sed veniam magis & indulgentiam
 pollicetur? Et tu igitur orare disce: disce quærere, pete-
 re, pulsare: donec inuenias, donec accipias, donec ape-
 riatur tibi. Novit Dominus fomentum tuum: fidelis
 est, non te patietur tentari supra quàm possis ferre. Pra-
 renet certè in benedictionibus dulcedinis desolatam
 mentem & orantem.

CAPVT

XXX.

Cyprian lib.
 4. Epist. 2.
 ad Antonia-
 num.

Bernard. ser.
 6. de Alenc.
 Domini.
 Psa. 102.
 1. Cor. 10.
 Psa. 10.

Ego sum Resurrectio & Vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, viuet: & omnis qui viuit & credit in me, non morietur in aeternum.

PARACLESIS.

CAPVT

XXXI.

1. Cor. 5.

Eccl. 11.

Psal. 4.

Rom. 4.

Mat. 9.

O Salutare & efficax medicamentum, aduersus mortis sententiam! Etsi enim terrestris hac domus nostra, id est, tabernaculum corporis nostra dissoluitur, & in sepulchro corrumpatur, & in puluerem redigatur: tamen anima munita hac Christi sententia: **EGO SUM RESURRECTIO ET VITA**, eique firmius inherens, non videt mortem: canit cum Propheta Dauid, In pace in idipsum, dormiam & requiescam: quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me. Quemadmodum enim puer in cunis dormiens sub castro de vel vnomo tectus, per syluam latronibus infestam, aut torrentem rapidum, de omni periculo securus transuehitur: nec experitur per quanta pericula transierit: ita anima acquiescens in Christi verbo, eique adhaerescens, & tanquam inuoluta & tecta, peruenit per mortem, Deo protegente & traducente, in Vitam aeternam: & in letitia sempiterna perfruunt conspectu Dei, inter agmina Angelorum, in iucundissima societate Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, & omnium Sanctorum. Quapropter non fragamur aspectu nostrae imbecillitatis: & in promissione Dei non haesitemus diffidentia: sed ad exemplum Abrahae, confortemur fide: plenissime scientes quia quacumque promisit, potens est & facere: qui viuificat mortuos, & vocat ea quae non sunt, tanquam ea quae sunt. Si languidior fuerit fides nostra, imitemur parentem illum

apud Ma
dore, omni
cum lach
dulitate

S
Ego Lux
in tene
mea, &
non er
uificer

S
quis
Christi
fiduciam
toris. Sed
non iudic
dum mu
benter ign
quam fac
datur, pe
in vocare
Euangeli
me gratia

S E
Vos estis
meis.
Pater
mens

O Po
D
apud

apud Marcum: cui cum Christus diceret, Si potes credes, omnia possibilia sunt credenti: continuo exclamans con lachrymis aiebat, Credo Domine: adiuna incredulitatem meam.

SENTENTIA XIII. Ioannis 12.

Ego Lux in mundū veni: vt omnis qui credit in me, in tenebris non maneat. Et si quis audierit verba mea, & non custodierit, ego non iudico eum: non enim veni vt iudicem mundum, sed vt saluificem mundum.

PARACLESIS.

Si quis fuit in tenebris, non permaneat in eis, inquit Christus: sed errorem emendet, culpam corrigat, custodiat mandata mea. Dixi enim: Nolo mortem peccatoris. Sed cum dixi supra, Quoniam qui in me credit, non iudicatur: & hac custodio. Non enim veni vt iudicem mundum, sed vt saluetur mundus per me. Libenter ignosco, prompte indulgeo, misericordiam malo quam sacrificium: quia per sacrificium iustus commendatur, per misericordiam peccator redimitur. Non veni vocare iustos: sed peccatores. In lege sacrificium: in Evangelio misericordia. Lex per Moysen data est: per me gratia.

CAPVT

XXXII.

Ambros. de
Pœnit. lib. 1.
cap. 11.
Ezech. 33.
Ioan. 3.
Matt. 9.

Ioan. 1.

SENTENTIA XIIIII. Lucæ 22.

Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus, regnum: vt edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

PARACLESIS.

Opportet omnes pios conformes fieri imaginis Filij Dei, & ita accipere regnum, sicut eius Filius id accepit.

CAPVT

XXXIII.

Rom. 8.

P 4

accepit.

accepit. Disposuit autē aternus Pater Filio suo regnum, ut per crucem in gloriam suam intraret. Luca XXI. Nonne oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam? Sic oportet omnes Christianos prius crucem ferre, & deinde intrare in gloriam Dei. Nam qui non accipit crucem suam & Christum sequitur, non est ei dignus. Et Apostolus Paulus ait: Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Disposuit autem sibi Christo D. N. regnum: primum in stabulis & praesepio: per exilium in Aegyptum: per peregrinationes, & tantam pauperitatem, ut non habeat ubi caput reclinet: per conuicia & calumnias: per coronam spineam: per vulnera, denique per ignominiosissimam mortem crucis. Eius nos oportet insequi vestigia. Sicut ergo Pater, inquit, per tribulationes, labores & arduas disposuit mihi regnum: ita & ego vobis. Sed quae abunde compensabo. Neque enim simpliciter dispo-
 vobis regnum, sed regni mei plenum perfectumque conseruium: nimirum ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo: hoc est, cunctis vitae futurae delitiis in summa gloria mecum pariter fruamini.

SENTENTIA XV. Ioannis 14.

Et ait discipulis suis: Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, & in me credite.

PARACLESIS.

CAPVT
XXXIII.
Cor. I. ante
quod.

Exiit D. N. Iesus Christus, cum fide in Deum. Etiam fidem in se: tum ut suis promissionibus fidem habeant, tanquam eius qui mentiri nequit: tum ut fiduciam suam in ipso, tanquam in Deo collocent: quae fiducia & fide omnem facile animi perturbationem, omniaque mala superare possent, & participes fieri promissionum

STI.

no regnum
a xxliii
re in glo
vrius cru
Nam qui
ur, non
lta: tribu
Dispositio
a in stabu
per regna
at ubi ce
y coram
iosissimam
gra. Sicut
& arum
Sed quae
er dispo
nq; conji
sam meam
uis in sum

vestram

in Deum
bus fides
um ut fi
nt: quia fi
nem, om
ri promiss
tionum

sentiam illius. Non enim cum fidem in se exigit, simplici-
ter tam fidem requirit, qua creditur esse Christus filius
Dei vni, & verax in suis promissionibus: sed & qua fi-
ducia in se collocetur, tanquam eo, qui etsi secundum cor-
pus eos esset deserturus, sua tamen eos Diuinitate nun-
quam esset derelicturus. Hæc est enim Fides, de qua 1. Ioan. 5.
Ioannes scribit: Hæc est, inquit, victoria qua vincit
mundum, fides nostra. Hæc est fides, qua timorem & Psal. 26.
turbationem pellit a corde; iuxta illud Psalmista: Do-
minus illuminatio mea & salus mea, quem timebo? Do-
minus protector vitæ meæ, a quo trepidabo?

SENTENTIA XVI. Ioannis 14.

In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Si
quo minus, dixissem vobis: quia vado parare
vobis locum.

PARACLESIS.

Quis Apostolorum non metueret, cum Petro di-
ctum esset fidentiari atque promptiori: Non can-
tabit gallus, donec ter me neget? Tanquam ergo essent
ab illo perituri, merito turbabantur: sed cum audiunt,
In domo Patris mei mansiones multæ sunt, Si quo mi-
nus dixissem vobis, quia vado parare vobis locum: a
perturbatione recreantur, certi ac fidentes, etiam
post pericula tentationum, se apud Deum cum Chri-
sto esse mansuros. Quia etsi alius est alio fortior, alius
alio Sapientior, alius alio instior, alius alio sanctior: in
domo Patris mei mansiones multæ sunt. Nullus eorum
alienabitur ab illa domo: ubi mansionem pro suo quisq;
accepturus est merito. Denarius quidem ille aequalis
est omnibus, quem paterfamilias eis qui operati
sunt in vinea, iubet dari omnibus: non in eo dis-
cernens, qui minus & qui amplius laborarunt:
quo

CAPVT
XXXV.
August.
Tract. 67.
in Ioannem

12 12 12
12 12 12
12 12 12

Matt. 10.

2. Cor. 15.

quo utique denario Vita significatur eterna: sed multas mansiones diversas meritorum in Vita eterna significant dignitates. Alia est enim gloria solis, alia gloria lune, alia gloria stellarum: stella enim à stella differit gloria, sic & resurrectio mortuorum: tanquam stella sancti diversas mansiones, diversas claritates, tanquam in celo sortitiuntur in regio: sed propter unum denarium, nullus separatur à regno. Atque ita Deus erit omnium omnibus: ut quoniam Deus charitas est, per charitatem fiat, ut quod habent singuli, commune sit omnibus: sic enim quisque etiam ipse habet, cum amat in altero, quod ipse non habet. Non erit itaque aliqua invidia impari claritatis: quoniam regnabit in omnibus una Charitas.

2. Ioan. 4.

SENTENTIA XVII. IOANNIS XIII.

Vado parare vobis locum. Et si abiero, & preparauero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad meipsum: ut vbi sum ego, ibi & vos sitis.

PARACLESIS.

CAPVT

XXXVI.

Cyrill. in
Ioan. lib. 9.
cap. 31.

Inaccessibile cœlum erat hominibus prius: nec ullum unquam hominum ante Christum cum sancto Angelorum consortio fuit. Hunc ascensum nobis postea Christus preparauit, & iter fecit carni nostre: ut qui propter preuarcationem à facie Dei repulsi simus, ad faciem Dei rursus reduceret. Non ergo abibo, inquit, mansiones paraturus qua multa sunt: sed viam inueniaturus, quam propter peccatum amisistis: ut per eam ad Angelorum cōsortia conscendere possitis. Quod cum fecero, & superiora inferioribus coniunxero: ac planum iter in supernam ciuitatem vobis construxero: iterum veniam regenerationis tempore, et accipiam vos mecum, ut vbi

STI. *Ed multa*
ia signifi-
ca gloria
differtur
am stella
anquam
narum,
omniam
charita-
omnibus
n alter,
in iuda-
ibus una
 .
 I I.
ra para-
iani vos
tis.
ec vllus
to An-
s postea
: ut qui
mus, ad
inquit,
n im-
ver eam
od cum
blanum
iterum
mecum,
ut ubi

STI. *robi ego sum, & vos sitis. Hoc rectè intelligens Para-*
lus, scripsit: Quia ipse Dominus in iussu in voce arch-
angel, & in tuba Dei descendet de celo, & mori in
Christo resurget primum: deinde nos qui vivimus, qui
residui sumus, simul cum eis rapiemur in nubibus ob-
scuro Christo in aëra: & sic semper cum Dño erimus.

SENTENTIA XVIII. Ioannis 14.

Quò ego vado scitis, & viam scitis.

PARACLESIS.

His Christi verbis intelligendum est, & nos mone- **CAPVT**
ri, ut per fidem in Christum superemus omnem **XXXVII**
turbationem cordis, quam vel aduersitates huius seculi **Corn. lan-**
operant, vel admissorum peccatorum rememoratio: **icinius.**
scientes, & quò nos præcesserit Christus, & viam qua
eum sequi possumus, fidelibusque paratas ab eterno
misiones in celo quas Christus sua pro nobis ad Patrem
interpellatione, suisq; spiritus communicatione nobis pa-
rare non cessat, venturus suo tempore ad nos, & rece-
pturus in aeterna tabernacula sua. Horum cogitatio effi-
cacissima est, ad pellendam inutilem omnem cordis tur-
bationem. Via autem est Christus: & ratione sua Do-
ctrina, & ratione sua exemplaris Conuersationis, & ra-
tionis Mortis, Resurrectionis, & Ascensionis sua: per
que nobis ascensum in calos meruit & parauit. Hac
via, sicut Christus ascendit in calos, etiam nobis eun-
dum est: obediendo eius Doctrina, imitando eius Exem-
pla, & credendo eum pro nobis mortuum. Porro mani-
festissime declarat se esse Viam, cum subiicit: Nemo
venit ad Patrem nisi per me: hoc est, nisi per meritum
Mortis meae, cuius credendo fiat particeps: & per Do-
ctrinam meam, cui obediat: & per Conuersationem
meam, quam imitetur.

SENTEN-

Ego sum Via & Veritas, & Vita, nemo venit ad
Patrem nisi per me.

PARACLESIS.

CAPVT

XXXVIII.

August.
Tract. 12, &
23. in Ioan.

Phil. 88.

Ambulare vis? Ego, inquit, sum Via. Falli nō vult
Ego sum veritas. Mori non vis? Ego sum Vita.
Hoc dicit tibi Saluator tuus: non est quō eas, nisi ad me.
Non est quā eas, nisi per me. Antequam diceret, quē
promisit quā. Ego sum, inquit, Via. Manens apud Pa-
trem Veritas & Vita, induens se carne, factus est Via.
Non tibi dicitur: Labora querendo viam, ut peruenias
ad Veritatem & Vitam. Surge, Via ad te venit: surge
& ambula. Cū autem perambulauerimus viam, &
ad ipsam patriam peruenierimus: quid erit nobis latius?
quid erit nobis beatius? His igitur verbis Christus
consolatur suos, & roborat in omni tentatione: maxime
verō in morte. ac si ad unum quēque diceret: Ego sum
Via, per me euades: Ego sum Veritas, sine dubio igitur
erant quę promisi: nullum est in me mendacium, & quę
procedunt de labiis meis, non faciam irrita. Ego Vita,
itaque nec ipsa mors prohibere potest, quō minus ad me
peruenias. Proinde si ego sum Via, duce minime indige-
ris: si ego Veritas, nō loquor falsa: si ego Vita, etiamsi moria-
ris, habebis quę promisi. Vide quanta consolatio in hac
sententia proposita sit. Omnes enim cupimus vitam, ve-
ritatem & viam: atqui nusquam certa inuenitur aut
stabilis, siue vita, siue veritas, siue via: nisi in Christo
Iesu. Quid igitur miser per inania vagaris? quid ma-
nia & vana apprehendis, omissis veris bonis? Huc hinc
te conuerte: discite ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit
intellectus, ut scias simul ubi sit longiturnitas vita &
victus, ubi sit lumen oculorum & pax.

SEN-

SENTENTIA XX. Ioannis 16.

Amen amen dico vobis, quia plorabitis & flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius: cum autem pepererit puerum, iam non meminit pressuræ propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis, iterum autem videbo vos & gaudebit cor vestrum: & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.

PARACLESIS.

Quamvis ex malo aduersa valetudinis quispiam acerbissime perturbetur, perturbationem tamen non absque consolatione suscipiet qui in ea promissa salutatis signa esse cognoscit: pari ratione nos quoque incertos ac latos esse conuenit, dum spei nostræ signa conspicimus, comprobationem eius sumimus, futura bona indubitate fidei manibus iam tenemus. Siquidem salus nostra in tempore tribulationis. Nullam ergo debet generare tristitiam qualecunque istud est, quod maximam videtur significare lætitiā. Dicit enim Dominus: Vos lugebitis & flebitis, mundus autem gaudebit: vos contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Amplectenda est ergo tristitia quæ gaudium parit: & non eius materia est consideranda. Quia sæpe per dulcedinem fructus placet, quod amarum horruit in radice. Et iterum ait: Hæc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis: in hoc autem mundo pressuram habebitis. Quid est, in hoc mundo pressuram habebitis? nisi ut tanta in nobis sit eius credulitas pollicitationis, ut cum mundi mala patimur, futura spei

CAPVT

XXXIX.

Hieron. ad virginem in exilium missam.

Esa. 33

Ioan. 16.

Rom. 8.

spei fiducia, in summa pace nos esse credamus: tantquam sit in nobis spes futurorum, ut omnino non sentiamus nos sustinere illa qua patimur, sed ea potius arbitremur iam obtinere qua credimus. Si quidem dictum est, unde totum nos in futuro habere cognoscimus: Spe saluti facti sumus. Spes autem qua videtur, non est spes. Ad hoc ergo tantam in nobis fidei stabilitatem Dominus esse desiderat, ut certius esse quod credimus, quam quod patimur iudicemus: & verius habeamus speranda quam sensibilia: & presentes angustias non sentiamus, dum futuram spem tota animi intentione protendimur. Ac si bellator aliquis dolorem vulneris aut contemnat aut nesciat, dum omnibus viuacitatis sensibus solam videtur cogitare victoriam: ita certa spes rem vincit instantem, ut illud quodammodo esse incipiat quod futurum est, & desinat esse quod presens est. Aptissimum autem ad comparationem tribulationum presentium & futurorum gaudiorum, pregnantis mulieris induxit exemplum: qua quia auaritate nimia liberos cupit, doloris tormentum spernit, & ante gaudet ex prole, quam contristetur ex partu: nec recusat fecunditatis exordia, quamuis certa sit ea non absq. magnis angoribus euentura: quoniam dum maius gaudium cogitat, tristitia causas amplectitur. Sic et in omnibus penes rebus humanis difficile potest esse latitia, nisi tristitia ante praecesserit: & amaritudo praecurrentis doloris commedat amplius gaudia secutura. Agricola quoque de ubertate frugum letari non poterit, nisi prius terram multo labore confecerit: & tanto magis prosperitatis spem congerit, quanto se amplius desudasse cognouerit. Hinc sumpta est, que in Psalmo cxxv. extat, iucundissima pictura presentis ac futurae vite, promissionem & consolationem eorum qui in afflictione sunt, ne desperent, continens, ab agricolis

agricolis seminantibus sumpta similitudine: qui cum
 labore & felicitudine, nec sine magno labore seminant,
 postea vero cum letitia metunt, & ubertate messis ex-
 hilarantur. Solliciti quidem eunt, & mœrent portantes
 & spargentes semina sua: verum post veniunt gaudio
 pleni, referentes manipulos suos in horrea. Ita si lachry-
 mas penitentia seminauerimus, fecunda sine dubio
 messis nobis indulgentia orietur: & si crucis onus Chri-
 sti sequentes viriliter portauerimus, regnû profectò
 beatitudinis aeterna, in quo cum Christo perpetuo gau-
 deamus, exeuntes è corpore consequemur. Quia, Apo- 1. Tim. 2.
 stolo teste, si commortui sumus, & conuiuemus: si susti-
 nibimus, et conregnabimus. V. de autem immensam Dei
 pietatem. Calamitas, qua fideles premit, est breuis: at
 gloria quam illis tribuit, est sempiterna. Quod intelli- 1. Cor. 4.
 gens idem Apostolus, Id enim, inquit, quod in presenti
 est momentaneum & leue tribulationis nostrae, supra
 modum in sublimitate aeternum gloria pondus operatur
 in nobis, non contemplantibus nobis quae videntur, sed
 quae non videntur. Quae enim videntur, tēporalia sunt:
 quae autem non videntur, aeterna sunt.

SENTENTIA XXI. Ioannis 16.

Qui diligit me, diligitur à Patre meo: & ego dili-
 gam eum, & manifestabo ei meipsum.

PARACLESIS.

NE cui asper videretur & durus Christi sermo, CAP. XL.
 quem de cruce ferenda toties repetiuit, neque ille
 sub cruce deficeret: tres insignes addidit promissiones,
 quibus nihil esse poterit sublimius, acceptiusve. Quid
 enim homini maius cōtingere potest, quam diligi à Deo?
 Nam si diligere est alicui bonum velle, quis non videt
 eum, quem

eum, quem Deus diligit, omnibus bonis affuturum, nihilque ei incommodare posse? Quis unquam tale quod sperare ausus fuisset? Altera promissio eque insignis est. Et ego diligam. Pater igitur diligit, spiritum adoptionis dando: ego autem diligam, effectum redemptionum ipsum deriuado: nempe saluificam gratiam in presentibus & gloriam in futuro. Iam quem Pater diligit et Filius, quis ei nocere poterit? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Custodit enim Dominus omnes diligentes se. Tertia promissio & ipsa maxime est insignis, Et manifestabo ei meipsum. Per Spiritum Sanctum, inquit, totum me reuolabo ei qui me diligit: ut sentiat in afflictionibus presentem consolationem, in morte presentem vitam, in peccatis presentem iustitiam. Christus enim Consolatio est, & Vita, & Iustitia nostra: Denique manifestabo nobis seipsum, quando nos hinc ad eternam felicitatem assumpturus est: ubi absterget omnem lachrymam ab oculis nostris: & dabit coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu meroris. Veni ergo Domine IESU.

Rom. 8.
Psal. 144.

Apoc. 7:11.
Esa 61.
Apoc. 12.

SENTENTIA XXII. Ioannis 16.

Ecce venit hora, & iam venit, ut dispergamini vnusquisque in propria, & me solum relinquatis: & non sum solus, quia Pater mecum est.

PARACLESIS.

CAPVT
XLI.

Christum D. N. affluerunt in sua passione omnes homines, non inimici tantum, sed etiam amici. Inimici comprehenderunt eum, ligauerunt, & captiuum abduxerunt, percusserunt, conspuerunt, irriserunt, flagellauerunt, spinis coronauerunt, felle & aceto potauerunt, ac demique crucifixerunt: amici autem, partim venderunt, partim turpissime eum abnegauerunt: omnes scilicet

STI.

turum p...
tale qu...
nsignis...
n adop...
ppriou...
n praes...
et Filio...
us contra...
s se. Ter...
manifest...
reit, tota...
flictione...
vitam, n...
Consolatio...
anifesta...
telicitatem...
ymam ab...
um gaud...
Veni...
6.
ergamini...
inquati...
t.
one om...
mics. In...
captum...
erunt. Ja...
o potuit...
r, partim...
unt: ov...
nes cert...

nam certe fugerunt & eum deseruerunt. Ideo in eius per-
sona propheta David dicit: Sustinui qui simul contri-
baretur, & non fuit: qui consolaretur, & non inueni. Sed
quam Christus consolationem habuit, sic omni humano
solatio destitutus in tam graui afflictione? Audi eundem
Prophetam in eius persona loquentem. Ego, inquit, sum
pauper & dolens: SALVS TVA Deus suscepit me. Hoc
mirum est, quod hic dicit, Pater mecum est. Et si me de-
serunt homines, tamen non me Deus Pater deserit. Itaque
qui Deum habet secum, is diuina potestate ab omnibus
inimicis saluus erit. Nam quod Christo accidit, id verò
Ecclesia Christi, & priuatim unicuique pio fideli in
mortis praesertim discrimine contingit. In ea etenim hora,
qua migrandum est ex hoc saeculo, & ingrediendum mortis
iter, deserunt nos omnes homines: attamen non sumus soli,
sed propter Christum, cui insiti sumus, Deum patrem nos quo-
que nobiscum habemus, non quidem natura, sed adoptione
filij: quo nos protegente ac deducente, non modo tuti pe-
netrabimus per uallem mortis, sed etiam perducemur ad
gloriam sempiternam. Et in ipso mortis certamine can-
tabimus, Et si ambulauero in medio umbræ mortis, non
timebo mala: quoniam tu mecum es. Dominus illuminatio mea
& salus mea: quem timebo? Dominus protector uitæ meæ, à quo
trepidabo? Sic Ieremias Propheta securus dicebat: Dominus
mecum est quasi bellator fortis, idcirco qui persequuntur
me, cadent & infirmi erunt. Et Esaias: Iuxta est, qui
iustificat me, quis contradicet mihi? Stemus simul, quis
est aduersarius meus? accedat ad me. Ecce Dominus
Deus auxiliator meus: quis est qui condemnet me? Quis
ex uobis timens Dominum, audiens uocem serui sui, qui
ambulauit in tenebris, & non est lumen ei? Speret in no-
mine Domini, & inuitatu super Deum suum.

Psal. 68.

Ibidem.

Rom. 5.
Ioan. 1.
Gal. 4.

Psal. 22.

Psal. 26.
Ierem. 20.
Esa. 50.

Q

SEN

SENTENTIA XXIII. Ioannis 16.
 Hæc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis.
 In mundo pressuram habebitis: sed confidite:
 ego vici mundum.

PARACLESIS.

CAPVT
 XLII.
 August.
 Tract. 104.
 in Ioannem.

Cytil. in
 Ioan. lib. 11.
 cap. 13.

Hanc commendauit causam sermonis sui, ut in illo
 pacem haberent: propter quod totum agitur quod
 Christiani sumus. Hæc enim pax finem temporis non
 habet: & omnis pia nostre intentionis actio, si finis ipsa
 erit. Propter hæc Sacramentis eius imbuimur: propter
 hæc mirabilibus eius operibus & sermonibus erudimur:
 propter hæc spiritus eius pignus accepimus: propter hæc
 in eum credimus & speramus, & eius amore quantum
 donat accedimus. Hæc pace in pressuris omnibus consolamur:
 hæc à pressuris omnibus liberamur. Propter hæc
 omnem tribulationem fortiter sustinemus, ut in hac scilicet
 citius sine vlla tribulatione regnemus. Dixit ergo pro-
 pter quid omnia sit locutus, ut in illo scilicet pacem ha-
 berent, in mundo habentes pressuram: exhortatusque est,
 ut consideret, quoniam ipse vicit mundum. Omni peccato
 & omni mundana vexatione superior factus est Christus.
 Cumque ipse vicerit, etiam illis qui propter eum
 tentantur, insignem largitur victoriam. Illud quoque
 poterit quispiam dicere: quemadmodum interitum &
 mortem Christus superauit, cum propter nos mortuus
 surrexit: sic & nos virtute illius à morte surrecturos,
 peccatum quoque victuros: quoniam in illo primo
 victum fuit, & ab illo ad nos tanquam ad genus suum
 (homo enim verè factus est) hoc bonum transfunditur.
 Ita confidere oportet, à nobis quoque mundum posse
 vinci, cum à Christo, ut ab homine victus sit: qui vici-
 tum generi humano ad hoc factus est: nam qui olim vince-
 bamus

hauritur, modo propter Christum vincimus. Nec mirum:
scimus ut Deus vicisset, nihil ad nos: cum autem ut
homo id fecerit, nos quoque in ipso id facimus.

SENTENTIÆ PRÆCLARIORES

ex memorabili precatione D. N. Iesu Christi,
qua sub finem vitæ suæ filios Ecclesiæ suæ, tan-
quam pius paterfamiliās, Deo Patri commen-
davit.

Ex Ioannis Cap. 17.

De ardentissima D. N. Iesu Christi ad Patrem pre-
catione: eiusque perpetua efficacia.

POST adhortationem & consolationem discipulorum,
habituus Dominus, suosque relicturus, eos pro more
boni patrisfamiliās Deo patri commendat: ad quem
quamvis ipsi opus non esset oratione, nunc tamen, ut &
aliās, orationem ardentissimam habuit: ut et per eam
discipulis te statim faceret suam erga ipsos dilectionem,
curam, & providētiam, & eorum in se atque in Deum
patrem fiduciam confirmaret. In primis autem orat
pro sua, patriisque clarificatione: deinde pro discipulis:
ac postremo pro fidelibus ceteris, qui per illos erāt cre-
dituri. Non existimabimus autem eam tunc à Chri-
sto tanto affectu effusam unā cū externo sono evanuisse,
sed etiamnum in conspectu Dei presentem esse & aequè
efficacem firmiter credemus. Neque enim Christus post-
quam in calum ascendit, desinit etiam hodie precari:
sed vox huius precationis semper pro fidelibus sonat in
auribus Dei: conseruat uniuersam ecclesiam. Est enim
sacerdos in aeternum, secundum ordinem Melchisedech.
Itaque, eò quòd maneat in aeternum, sempiternum ha-
bet sacerdotium: unde & saluare in perpetuum potest,
accedens per semetipsum ad Deum: semper viuens ad

CAPVT
XLIII.

Psal. 109.
Heb. 9.

Q² inter-